

Wet Computercriminaliteit III in vogelvlucht

- Begin 2019 van kracht
- Lange aanloop (eerste conceptwetsvoorstel 2011)
- Aanvulling op Wet Computercriminaliteit en Wet computercriminaliteit II
- cybercrime-gerelateerde strafbepalingen aanscherpen
- cybercrime-gerelateerde opsporingsbevoegdheden verruimen.

Nieuw: Strafbaarstelling heling en verduistering van 'niet openbare' gegevens (139g en 138c Sr):

- Aanleiding: Manon Thomas-zaak
- Gegevens slechts onder bepaalde omstandigheden een goed (HR 3 December 1996, NJ 1997, 574 en HR 31 januari 2012, NJ 2012, 536)
- Strafuitsluiting heling voor journalisten en klokkenluiders
- Heling gegevens 139g Sr (1jr) wordt VH-feit

- Weinig bekend artikel
- Implementatie Richtlijn 2000/31/EG
- Geen vervolging voor Internet Service Provider voor doorgifte of opslag van gegevens van een derde indien de tussenpersoon de gegevens ontoegankelijk maakt op vordering van de Officier *na machtiging van de RC*
- Bij: 'tussenpersoon als zodanig' (*mere conduit/caching/hosting*)
- 6:196c BW civiele tegenhanger
- 125i niet uitgesloten, maar niet proportioneel

Nieuw: bevel 125p Sv:

- Eerder impliciete bevoegdheid 54a Sr
- Wettelijke bevoegdheid tot bevel nu beschreven in 125p Sv
- Machtiging rechter-commissaris gebleven
- Klaagschrift 552a nu mogelijk (eerder niet: HR 15 april 2014, NJ 2014, 327)

Nieuw: Inzet lokpuber bij grooming en verleiding tot ontucht:

- Artikel 248e en 248a Sr worden aangevuld met *‘of iemand die zich, [al dan niet middels een virtuele creatie] voordoet als een persoon die de leeftijd van 16/18 jaren nog niet heeft bereikt*
- Gebruik lokpuber eerder door Hof den Haag afgewezen (25 juni 2013, NJ 2014/123)
- Virtuele lokpuber toegevoegd bij amendement

- Tallon-criterium van toepassing
- Lokpuber kent bepaaldelijk risico's op uitlokking
- Geen vervolgingen na 'Sweetie 1.0' in verband met uitlokking
- Staatssecretaris: 'uitlokking onvermijdelijk' (*Kamerstukken I 2016-17, 34 372, MvA p. 28*)
- Verkapte nieuwe BOB-bevoegdheid

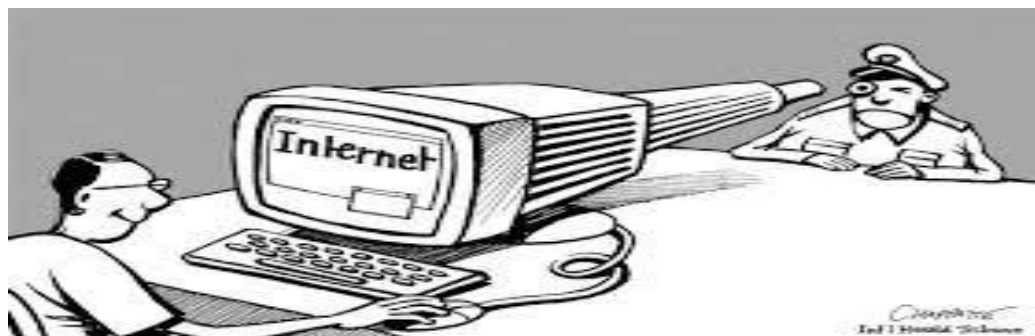
Nieuw: Strafbaarstelling online handelsfraude (326d Sr):

- Beroep of gewoonte maken van niet leveren
- Oogmerk vereist
- Strafbedreiging 4 jaar
- Aanleiding casuïstische oudere rechtspraak 326 Sr
- 326d Sr wordt opgenomen in artikel 67a lid 2 sub 3 Sv

Nieuw: Hacken als opsporingsbevoegdheid:
(126nba, uba en zba Sv):

- Controversiële bevoegdheid
- Rechtsmacht problematiek

Middels digitale weg:

- Verrichten onderzoekshandelingen
- Ontoegankelijk maken gegevens
- Mogelijk maken van andere bijzondere opsporingsbevoegdheden
- In geautomatiseerd werk en ‘verbonden gegevensdrager’
  - bij verdachte *in gebruik*

Wettelijke voorwaarden inzet hackbevoegdheid:

- Ernstige inbreuk rechtsorde
- Dringend opsporingsbelang
- Bevel OvJ met machtiging RC
- VH-feit dan wel 8-jaarsfeit of bij AMvB aangewezen feit (afhankelijk van met welk doel gehackt wordt)
- Bevel maximaal 4 weken geldig

Bij AMvB aangewezen feiten:

- Artikel 2 (Ontwerp-) besluit onderzoek in een geautomatiseerd werk (Stbl. 2018, 340) wijst feiten aan
- Cybercrime delicten
- Ernstiger commune delicten
- Maar ook: witwassen en valsheid in geschrifte

Nadere waarborgen inzet hackbevoegdheid:

- (Ontwerp-) besluit onderzoek in een geautomatiseerd werk (Stbl. 2018, 340)
- Aanwijzing opsporingsbevoegdheden (advies CTC)
- Regeerakkoord (geen eigen software)
- 8 EVRM van toepassing

Rechtsmacht problematiek 126nba-hacken

- Vaak onduidelijke *waar* je hackt
- Al heel snel doe je onderzoek in een gegevensdrager of netwerk dat zich buiten Nederland bevind
- Mogelijk biedt dit ruimte voor verweer m.b.t. structurele vormverzuimen

Zelfstandige extraterritoriale digitale opsporingsbevoegdheden zeer beperkt:

- 539a Sv wordt beperkt door volkenrecht
- Volkenrecht beperkt opsporing tot eigen territoir
- Buiten eigen territoir verdrag of instemming van vreemde staat nodig
- Cybercrimeverdrag artikel 32 (met guidance note T-CY) enige rechtstreeks toepasselijke verdragsartikel

Een verdragsstaat mag op grond van artikel 32:

1. zich toegang verschaffen tot openbare data onafhankelijk van waar deze is opgeslagen
2. toegang verkrijgen tot data opgeslagen in een andere verdragsstaat:
  - met wettige en vrijwillige toestemming van een persoon
  - die bevoegd is die data te verstrekken
  - en in de opsporende staat aanwezig is

Bij meeromvattende opsporing is *ad hoc* toestemming nodig van de vreemde staat.

- Onderzoekshandelingen in het buitenland uitgevoerd onder verantwoordelijkheid van Nederlandse autoriteiten moeten getoetst worden aan of de Nederlandse rechtsregels zijn nageleefd, waaronder het EVRM
- Dat door Nederlands optreden in het buitenland volkenrechtelijke regels zijn overtreden is in beginsel niet relevant voor de verdachte, nu volkenrecht niet diens belangen beoogt te beschermen

Rechtvaardiging Wetgever extraterritoriaal 126nba-
hacken:

- Anderen landen doen het ook
- Territorialiteitsbeginsel staat binnen cybercrime onder druk
- Haast is vaak geboden
- Verdragskader heeft voorkeur maar:
  - In afwachting van verdragskader met legitiem kader voorop lopen met een transparante en met waarborgen omklede minder strikte interpretatie van internationaal recht in cyberspace

Ernstige zorgen over 126nba-hacken

- Meest ernstige vorm van inbreuk op privacy
- Risico op misbruik
- Legitimeert inbreuken door andere landen
- Staatshacken maakt systemen kwetsbaar (126ffa niet toereikend)
- Politieke/diplomatieke problemen
- ‘waarborgen en kaders’ in te vullen bij AMvB of aanwijzing OM

Relevante zorgwekkende ontwikkeling:

- Artikel 6.4.2.1 Modernisering Strafvordering wil beklag met betrekking tot gegevens niet langer mogelijk maken
- Leemte in de rechtsbescherming
- MvT: zittingsrechter en klacht onder Wpg
- Wpg echter geen passend alternatief
- Strijd artikel 13 EVRM?

Wat kunnen we als NVSA doen aan onze achterstand?

- Appgroep voor vragen en kennis delen over Cybercrime (+31652361174)
- Gratis nieuwsbrieven (Kenniscentrum Cybercrime, Crimotech)
- Melden van gebruikte software en toepassingen van staatshacken bij Bits Of Freedom (rejo@bitsoffreedom.nl)
- nl.computercriminaliteit.wikia.com

DE ROOS & PEN

- Vragen?

**CRIMINAL
DEFENCE
LAWYERS**